
การศึกษาความต้องการการนิเทศภายในของครูโรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบ

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร

A Study of Phratumnuk Suankularb School Teacher's Supervisory Performance Needs

in Bangkok Primary Educational Service Area Office

สุการ์ตัน สิทธิรัตนพงศ์* ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วิเชียร อินทรสัมพันธ์** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กฤษดา ผ่องพิทยา***

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาความต้องการการนิเทศภายในของครูโรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร ใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดผลประเมินผล ประชากรที่ใช้ในงานวิจัย ได้แก่ ครูจำนวน 60 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามมาตราประมาณค่า 5 ระดับ และแบบตรวจสอบรายการ สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่าการศึกษาความต้องการการนิเทศภายในของครูโรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ใน 4 ด้าน ในภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผล ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการพัฒนาหลักสูตร และจากข้อเสนอแนะ พบว่า ในภาพรวมของแต่ละด้านมีค่าร้อยละเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ ด้านพัฒนาหลักสูตรต้องการหลักสูตร IS ใช้ในการเรียนการสอน ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ต้องการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน PBL ด้านสื่อการเรียนการสอน ต้องการใช้ ICT ในการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล ต้องการวัดผลประเมินผลจากสภาพจริงโดยใช้แฟ้มสะสมผลงาน Portfolio

ABSTRACT

The purposes of this research were to find out the study of Phratumnuk Suankularb School Teacher's Supervisory Performance Needs in Bangkok Primary Educational Service Area Office for 4 aspects: Curriculum Development, Teaching Activities, Instructional Media and Measurement and Evaluation. The population included 60 teachers. Data were collected using 5-pointed rating scale questionnaire and checklist and were statistically analyzed in percentage, mean score, and standard deviation.

The findings revealed as follows The study of Phratumnuk Suankularb School Teacher's supervisory Performance Needs in Bangkok Primary Educational Service Area Office in 4 aspects were generally at a high level. After item analysis, all of them could be rearranged by mean score in descending order as follows: Teaching Activities, Evaluation and Measurement, Instructional Media and Curriculum Development. Curriculum Development was based on Independent Study (IS) curriculum for learning and teaching. Teaching Activities were based on Problem Based

* นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

** อาจารย์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

*** อาจารย์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

Learning (PBL).Instructional Media was based on ICT for learning and teaching. Evaluation and Measurement was based on Authentic Assessment following as Portfolio.

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 มาตรา 49 กำหนดให้สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) มีฐานะเป็นองค์การมหาชนทำหน้าที่พัฒนาเกณฑ์วิธีการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษา โดยคำนึงถึงความมุ่งหมาย หลักการและ แนวการจัดการศึกษาในแต่ละระดับตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ ให้มีการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาทุกแห่งอย่างน้อยหนึ่งครั้งในทุกห้าปี นับตั้งแต่การประเมินครั้งสุดท้าย และเสนอผลการประเมินต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 มาตรา 49, 2542, น.14) ดังความว่า “ การจัดการศึกษาของโรงเรียนให้มีคุณภาพได้มาตรฐานสากลนั้นมีเป้าหมายคือการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพในบริบทสังคมโลก การพัฒนาโรงเรียนให้ไปสู่เป้าหมาย โรงเรียนต้องคงไว้ซึ่งอัตลักษณ์ในการพัฒนา และสามารถบูรณาการจุดเด่นดังกล่าว เพื่อการยกระดับคุณภาพการพัฒนาโรงเรียนมาตรฐานสากลมุ่งเน้นการบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ด้วยเหตุนี้การพัฒนากุศลกรหลักที่เป็นกลไกในการขับเคลื่อน ผู้บริหาร โรงเรียน ครู คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน ให้มีความรู้ความสามารถเป็นที่ยอมรับจึงเป็นพื้นฐานสำคัญที่จะนำไปสู่ความสำเร็จ ดังนั้นการนิเทศเพื่อสร้างความตระหนักและการวางแผนขับเคลื่อนการพัฒนาโรงเรียนสู่มาตรฐานสากลโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน จึงถือเป็นภารกิจสำคัญ...” (สำนักงานคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553, น.2) จากข้อความชี้ให้เห็นว่า สาเหตุที่ต้องมีการนิเทศภายในโรงเรียนนั้น เกิดจากความต้องการที่จะพัฒนาการศึกษาให้ได้มาตรฐานสากล แต่ก่อนที่จะก้าวไปถึงจุดนั้นทางโรงเรียนต้องคำนึงถึงการได้รับรองมาตรฐานการศึกษาจากสำนักงานรับรองมาตรฐาน และประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) นอกจากนี้เกณฑ์การประเมินคุณภาพภายนอกของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประกันคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ได้กำหนดให้การนิเทศภายในเป็นส่วนหนึ่งของเกณฑ์การประเมินด้วย

การนิเทศการศึกษาเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับหน่วยงานทุกระดับ ดังนั้น ภารกิจที่สำคัญประการหนึ่งของผู้บริหารคือการนิเทศ โดยเฉพาะการนิเทศการสอนของครูให้มีการพัฒนาและส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ให้บรรลุวัตถุประสงค์ การนิเทศมีความสำคัญต่อการเรียนการสอนเป็นอย่างยิ่ง เปรียบเหมือนกระจกเงาที่คอยส่องให้เห็นภาพการสอนของครูและเป็นกระบวนการที่เสริมสร้างการสอนของครูให้มีประสิทธิภาพ เพื่อเป็นข้อมูลในการวางแผนในการพัฒนาการศึกษา ดังนั้นการนิเทศการศึกษา นับว่ามีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาครูให้สามารถจัดกิจกรรมและกระบวนการเรียนรู้ให้บรรลุผลตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรได้ แต่ในสภาพปัจจุบันมีข้อจำกัดหลายประการที่ทำให้ไม่สามารถปฏิบัติการนิเทศการศึกษาได้ครบถ้วน นอกจากนี้ ในสภาพปัจจุบันสถานศึกษาบางแห่งมีบุคลากรส่วนหนึ่งที่มีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ได้เป็นอย่างดี รวมทั้งเป็นผู้รู้ เข้าใจสภาพปัญหา ความต้องการของสถานศึกษา และชุมชน ครู รู้จุดเด่นจุดด้อยได้ดีกว่า ดังนั้น ระบบการนิเทศการศึกษาที่เหมาะสม คือ การนิเทศภายในโรงเรียนเพราะการนิเทศภายในโรงเรียนเป็นวิธีการสำคัญอย่างหนึ่งในการบริหารการศึกษาที่มีผลต่อการพัฒนาคุณภาพนักเรียนให้สูงขึ้น การนิเทศภายในโรงเรียนจึงเป็นยุทธวิธีที่ผู้เกี่ยวข้องควรหาแนวทางดำเนินการให้เป็นไปอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ ดังนั้น การนิเทศภายในโรงเรียนจึงจำเป็นต้องพัฒนาระบบการทำงานของผู้บริหาร โรงเรียน หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายในฐานะผู้นิเทศในการพัฒนาคุณภาพและเปลี่ยนแปลงการทำงานของครูและบุคลากรภายในโรงเรียน เพื่อให้ได้มาซึ่งสัมฤทธิ์ผลสูงสุดในการเรียนของผู้เรียน หากโรงเรียนมีระบบการนิเทศภายในที่เข้มแข็งมีการดำเนินการอย่างเป็นรูปธรรมอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

จนกลายเป็นวัฒนธรรมองค์กรอันจะส่งผลให้คุณภาพของโรงเรียน ผลการเรียนรู้ของผู้เรียนพัฒนาเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น

การนิเทศภายในเป็นวิธีหนึ่งที่ผู้บริหารและครูในโรงเรียนร่วมกันที่จะแก้ไขปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอน พัฒนาการทำงานของครูให้มีประสิทธิภาพ และส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียน ซึ่ง กรองทอง จิระเชษฐกุล (2550, น.4) ได้กล่าวถึงความจำเป็นของการนิเทศภายในโรงเรียน โดยสังเขปว่า เพื่อปรับปรุงคุณภาพของการจัดการศึกษาให้ได้มาตรฐาน ใกล้เคียงกับปริมาณศึกษานิเทศก์ไม่เพียงพอกับความต้องการของครูและสถานศึกษานุเคราะห์ภายในสถานศึกษามีความรู้ความสามารถ มีความคุ้นเคยและใกล้ชิดปัญหามากที่สุด และบรรยากาศในการนิเทศมีความเป็นกันเอง สามารถปฏิบัติงานนิเทศได้อย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับบุษบา หาญชาล (2551, น.14) สรุปว่า ความสำคัญของการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนช่วยให้กระบวนการบริหารและกระบวนการเรียนการสอนสามารถดำเนินไปได้โดยสะดวก ราบรื่น ตรงเป้าหมาย และมีความสำคัญต่อการวางแผน การเตรียมการปฏิบัติการประเมินผล การจัดและดำเนินการศึกษาในโรงเรียนทุกชั้นตอน

โรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร เป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ มีระบบโครงสร้างการบริหารออกเป็น 4 ด้าน คือ การบริหาร วิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ผู้บริหารยึดหลักการบริหาร และใช้เทคนิคการบริหารตามกระบวนการ PDCA โดยใช้ Star Road Map พัฒนาโรงเรียน นักเรียน ให้บรรลุเป้าหมายตามปรัชญา วิสัยทัศน์ มีอัตลักษณ์และเอกลักษณ์ และบริหารงานแบบมุ่งเน้นผลงานและกิจกรรมนิเทศภายในเป็นกิจกรรมหนึ่งในโครงการพัฒนาระบบงานวิชาการ โรงเรียนได้จัดทำคู่มือการนิเทศภายใน เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการนิเทศและผู้รับการนิเทศ จากผลการวิเคราะห์ SWOT ของสถานศึกษา พบว่า ด้านผู้บริหารควรเพิ่มประสิทธิภาพการนิเทศภายใน ควรจัดทำแผนการนิเทศ ติดตามการใช้หลักสูตรอย่างเป็นระบบ (แผนพัฒนาการจัดการศึกษาโรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบ ปีการศึกษา 2559-2562, น. 3) ทั้งนี้เนื่องมาจากการศึกษาผลการดำเนินงานการนิเทศภายในโรงเรียน ปีการศึกษา 2557 และปีการศึกษา 2558 ที่ผ่านมา พบว่า โรงเรียนประสบปัญหาหลายประการที่ทำให้การนิเทศขาดความต่อเนื่อง เช่น โรงเรียนมีกิจกรรมมากเกินไปทำให้การนิเทศไม่เป็นไปตามปฏิทิน บุคลากรขาดประสบการณ์ ขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศ ครูผู้สอนเกิดความรู้สึกเบื่อหน่าย และการไม่เชื่อถือผู้นิเทศ เป็นต้น นอกจากนี้พบว่า การประสานระหว่างหน่วยงานระดับเขตพื้นที่การศึกษา ให้การสนับสนุนและช่วยเหลือการจัดการนิเทศภายในโรงเรียนไม่ประสบผลสำเร็จ เนื่องจากมีศึกษานิเทศก์ไม่เพียงพอต่อความต้องการการนิเทศของของบุคลากรในโรงเรียน

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจอย่างยิ่งในการศึกษาความต้องการการนิเทศภายในของครู โรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร ซึ่งผลการวิจัยในครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ในการที่จะนำผลการศึกษาค้นคว้า ไปเป็นข้อมูลให้ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้องในการพิจารณาวางแผนดำเนินการเกี่ยวกับโครงการ การนิเทศภายในโรงเรียนต่อไป และใช้เป็นข้อมูลในการกำหนด นโยบาย ในการวางแผนดำเนินงานด้านการศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เพื่อเป็นประโยชน์เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนให้มีมาตรฐานสากลเป็นที่ยอมรับของบุคคลในสังคม และพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นตามเป้าหมายของสถานศึกษาที่กำหนดไว้

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาความต้องการการนิเทศภายในของครูโรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร

กรอบแนวคิดที่ใช้การวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาความต้องการการนิเทศภายในของครูโรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร จำนวน 60 คน การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้วิเคราะห์ขอบข่ายการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดของนักการศึกษา จำนวน 10 ท่าน ใน 4 ด้าน คือ

1. ด้านการพัฒนาหลักสูตร
2. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
3. ด้านสื่อการเรียนการสอน
4. ด้านการวัดผลและประเมินผล

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องการศึกษาความต้องการการนิเทศภายในของครูโรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูโรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร จำนวน 60 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่มีลักษณะปลายปิด เป็นการกำหนดให้ตอบหรือเลือกตอบคำถามที่กำหนดให้ตรงกับความเป็นจริง หรือความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยแบบสอบถามประกอบไปด้วย

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ ลักษณะเป็นคำถามแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาความต้องการการนิเทศภายในของครูโรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร ด้านงานหลักที่ครูควรปฏิบัติ มีขอบเขตการนิเทศ 4 ด้าน คือ 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตร จำนวน 10 ข้อ 2) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน จำนวน 10 ข้อ 3) ด้านสื่อการเรียนการสอน จำนวน 10 ข้อ 4) ด้านการวัดผลประเมินผล จำนวน 10 ข้อ ซึ่งมีจำนวนทั้งหมด 40 ข้อ ลักษณะเป็นคำถามปลายปิด แบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท (Likert Scale) 5 ระดับ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามข้อเสนอแนะที่เป็นแบบเลือกตอบที่มีหลายตัวเลือก โดยให้ทำเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อความที่เห็นว่าจริงที่ควรปฏิบัติให้มากที่สุด โดยเลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

1. ทำการศึกษาค้นคว้างานวิจัย หนังสือ เพื่อให้ทราบเกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎี และความหมาย เพื่อกำหนดแนวคิดในการวิจัยและนิยามตัวแปร
2. นำข้อมูลที่รวบรวมได้ มาจัดลำดับความสำคัญ และสรุปลักษณะความสำคัญสร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมกับตัวแปร
3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อปรับปรุงความถูกต้องเหมาะสม ตรงตามวัตถุประสงค์การวิจัย
4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้ว ให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ตรวจสอบ แล้วหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ได้ค่าดัชนีเท่ากับ 0.67-1.00 และได้ปรับปรุงข้อคำถามตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ แก้ไข คำถามให้เป็นข้อความที่เป็นคำถามให้หมด
5. นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอของผู้เชี่ยวชาญ
6. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขสมบูรณ์แล้วนำไปทดลองใช้ (Try out) กับครู โรงเรียน โฆสิตสโมสร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจริงเพื่อหาค่าความเชื่อมั่น จำนวน 30 คน แล้วนำไปหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.971
7. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและความเชื่อมั่นไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับครูโรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ไปทำความร่วมมือจากผู้อำนวยการโรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร เพื่อแจกแบบสอบถามให้แก่ครู โรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร จำนวน 60 ชุด เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูล โดยแจกแบบสอบถามด้วยตนเอง 60 ชุด และเก็บด้วยตนเอง ได้กลับคืน 60 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลและการประมวลผลข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปตามขั้นตอนดังนี้

1. วิเคราะห์สถานการณ์ของผู้ตอบแบบสอบถามโดยใช้ค่าร้อยละ
2. วิเคราะห์ความต้องการการนิเทศภายในของครู โรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร โดยใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
3. วิเคราะห์ข้อเสนอแนะของแบบสอบถามโดยใช้ค่าร้อยละ

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลตามความมุ่งหมายของการวิจัย พบว่า

1. ผลจากการศึกษาความต้องการการนิเทศภายในของครู โรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร พบว่า ระดับความต้องการการนิเทศภายในของครูโรงเรียนพระตำหนัก

สวนกุหลาบ โดยรวมทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีค่าเฉลี่ยมากที่สุดอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือด้านการวัดและประเมินผล อยู่ในระดับมาก และด้านการพัฒนาหลักสูตรมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด อยู่ในระดับมาก โดยมีรายละเอียดของผลการวิจัยในแต่ละด้านดังนี้

1.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตร โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ความรู้ความเข้าใจในเอกสารประกอบหลักสูตร เช่น คู่มือการสอน แผนการสอน คู่มือการจัดและประเมินผลการเรียนรู้ เป็นต้น มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือการพัฒนาตนเองเรื่องการนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ และความรู้ความเข้าใจในการปรับเนื้อหารายวิชาในหลักสูตรให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่นและผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ส่วนการได้รับคำปรึกษา คำแนะนำจากครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการของโรงเรียนเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

1.2 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า คำแนะนำช่วยเหลือในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะและนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือการสร้างบรรยากาศที่ดีที่เอื้อต่อการเรียนรู้โดยครูเป็นผู้คอยช่วยเหลือ ส่วนการนิเทศเรื่องการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร โดยคำนึงถึงความแตกต่างของผู้เรียนมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

1.3 ด้านสื่อการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า การพัฒนาเรื่องการใช้สื่อเทคโนโลยี คอมพิวเตอร์ สื่อ ICT และสื่อออนไลน์ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคำแนะนำเรื่องการจัดเตรียมสื่อการเรียนการสอน และกำหนดสื่อการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนบรรลุตามจุดประสงค์และความรู้ความเข้าใจเรื่องการนำไปสู่ผู้เรียนไปศึกษาตามแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ที่สอดคล้องเหมาะสมกับเนื้อหาตามหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับให้มีการบริหารจัดการให้บริการสื่อการเรียนการสอนภายในอย่างเป็นระบบ และติดตามประเมินผลการใช้สื่อการสอนอย่างต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

1.4 ด้านการวัดและประเมินผล โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า คำแนะนำวิธีการสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลที่มีคุณภาพสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาให้มีการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการและอบรม และวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการสร้างแบบทดสอบชนิดต่าง ๆ เพื่อให้ครูมีทักษะในการสร้างแบบทดสอบ ส่วนการพัฒนาตนเองเรื่องการจัดทำคลังข้อมูลทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ของโรงเรียนมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

ผลจากข้อเสนอแนะการนิเทศภายในของครู โรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร โดยรวมทั้ง 4 ด้าน คิดเป็นร้อยละ ซึ่งมีรายละเอียดของผลการวิจัยในแต่ละด้าน ดังนี้

1. ด้านการพัฒนาหลักสูตร พบว่า ความต้องการด้านการพัฒนาหลักสูตรของครูภายใน โรงเรียนส่วนใหญ่เป็นหลักสูตร IS ใช้ในการเรียนการสอน
2. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน พบว่า ความต้องการด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูภายใน โรงเรียนส่วนใหญ่เป็นการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน PBL (Problem Based Learning)
3. ด้านสื่อการเรียนการสอน พบว่า ความต้องการด้านสื่อการเรียนการสอนของครูภายใน โรงเรียนส่วนใหญ่เป็นการใช้ ICT ในการเรียนการสอน
4. ด้านการวัดและประเมินผล พบว่า ความต้องการด้านการวัดและประเมินผลของครูภายใน โรงเรียนส่วนใหญ่เป็นการวัดผลและประเมินผลจากสภาพจริง โดยใช้แฟ้มสะสมผลงาน (Portfolios)

การอภิปรายผล

ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาความต้องการการนิเทศภายในของครูโรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร โดยมีวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อศึกษาความต้องการการนิเทศภายในของครูโรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยครั้งนี้สามารถอภิปรายผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์การวิจัยตามลำดับดังนี้

1. ผลจากการวิจัยการศึกษาความต้องการการนิเทศภายในของครูโรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ใน 4 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล พบว่า โดยรวมมีความต้องการการนิเทศภายในของครูอยู่ในระดับมาก เนื่องจากโรงเรียนมีการจัดทำหลักสูตรการบริหารหลักสูตรและพัฒนาหลักสูตร โดยส่งเสริมสนับสนุนให้ครูจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นภูมิปัญญาไทยในวังหลวงขึ้น ตามความต้องการของผู้เรียน ส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน ส่งเสริมให้ครูสร้างนวัตกรรมมาใช้พัฒนาการเรียนรู้อันชาญฉลาด จัดให้มีระบบการควบคุมดูแล การวัดและประเมินผลให้ครอบคลุมเนื้อหาสาระตามหลักสูตร มีการวิเคราะห์ข้อสอบและนำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนอย่างจริงจัง

ส่วนผลการวิจัยเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน มีรายละเอียดดังนี้

1.1 ผลการวิจัยด้านการพัฒนาหลักสูตร พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากโรงเรียนมีการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นและหลักสูตรอื่น ๆ บรรจุลงในหลักสูตรตามความต้องการของผู้เรียน เช่น หลักสูตรภูมิปัญญาไทยในวังหลวง หลักสูตร IS และหลักสูตร EIS เป็นต้น และผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ รังสรรค์ คุ่มตระกูล (2551) ที่ศึกษาความต้องการการนิเทศภายในของครูผู้สอน อำเภอแก่งหางแมว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 2 พบว่า ในการพัฒนาหลักสูตรความต้องการการนิเทศภายในอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากครูต้องการนำหลักสูตรไปใช้ให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ท้องถิ่น ชุมชน และสถานการณ์ในปัจจุบัน ต้องการมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา นอกจากนี้โรงเรียนยังให้การสนับสนุนเทคโนโลยีและนำเทคโนโลยีมาช่วยในการจัดทำหลักสูตร

1.2 ผลการวิจัยด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน พบว่า อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะโรงเรียนส่งเสริมให้มีการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา สอดคล้องกับสภาพปัจจุบันของโรงเรียน และสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ชุมชน ท้องถิ่น และโรงเรียนได้ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลายรูปแบบ สนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยใช้ ICT ส่งเสริมให้ครูจัดทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อแก้ไขปัญหาการเรียนของนักเรียน และนำผลการวิจัยมาปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ปรีชาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2548, น.183) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนจะเป็นไปได้ด้วยดี ก็โดยการวางแผนการบริหารจากความร่วมมือของบุคคลากรในโรงเรียน โดยเฉพาะครู อาจารย์ ซึ่งเป็นบุคลากรหลักที่สำคัญที่จะทำให้การเรียนการสอนมีคุณภาพ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ลัดดา เจียมจูไร (2547, น.บทคัดย่อ) ที่พบว่า ครูในโรงเรียนเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 3 กลุ่มที่ 1 บางกอกน้อย มีความต้องการการนิเทศภายใน ด้านการวางแผนการสอนอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับดังนี้ ด้านการเตรียมการสอน ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผล และด้านการวางแผนการสอน

1.3 ผลการวิจัยด้านสื่อการเรียนการสอน พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากโรงเรียนส่งเสริมและสนับสนุนงบประมาณในการผลิตสื่อ และสนับสนุนให้ครูสร้างนวัตกรรมต่างๆ มาพัฒนาศักยภาพใน

การเรียนรู้ของนักเรียน ตลอดจน โรงเรียนจัดหาสื่อเทคโนโลยีทางการศึกษามาบริการครูและนักเรียนในสถานศึกษา นอกจากนี้โรงเรียนยังจัดทำแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษาที่หลากหลาย เพื่อให้ให้นักเรียนศึกษาค้นคว้าความรู้จากแหล่งเรียนรู้เป็นการพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียน และโรงเรียนยังส่งเสริมสนับสนุนให้พานักเรียนไปทัศนศึกษาตามแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ภายใต้งบประมาณรายหัวของนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ พวงเพชร ตรีคุณบุรณะ (2556, น.27) กล่าวว่า สื่อการเรียนการสอนเป็นวัสดุ เครื่องมืออุปกรณ์ต่าง ๆ ใช้เป็นสื่อกลางระหว่างครูผู้สอนกับผู้เรียน มีเป้าหมายทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ หรือจุดมุ่งหมายที่ผู้สอนวางไว้เป็นอย่างดี

1.4 ผลการวิจัยด้านการวัดและประเมินผล พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ที่เนื่องมาจาก โรงเรียนมีการกำหนดให้มีการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนเป็นระยะๆ อย่างสม่ำเสมอ ควบคุมดูแลให้ครูดำเนินการวัด และประเมินผลอย่างครอบคลุมเนื้อหาตามหลักสูตร มีการแต่งตั้งคณะกรรมการควบคุมการวัดและประเมินผล และนำผลที่ได้จากการวัดและประเมินผลไปใช้ในการพัฒนา การเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สหชาติ เหล็กชวย (2553, น.72) ได้กล่าวถึง แนวทาง การวัดและประเมินผลการปฏิบัติตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 ว่า การวัดผลเป็นการปฏิบัติงาน เป็นการสังเกตพฤติกรรมการตอบโต้แบบวัดที่ไม่ได้แสดงออกด้วยภาษา หรือการทำกิจกรรมที่อาศัยทักษะความคล่องแคล่วของการเคลื่อนไหวทางกาย และการวัดที่ไม่เน้น การตอบสนองทางภาษา จึงกล่าวได้ว่าการวัดผล คือ การกำหนดตัวเลขให้กับวัตถุ สิ่งของ เหตุการณ์ โดยใช้เครื่องมือวัดเพื่อให้ได้ตัวเลขแทนลักษณะต่าง ๆ ส่วนการประเมินผลคือการนำข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้จากการวัด รวมกับการใช้วิจารณญาณของผู้ประเมินมาใช้ตัดสินใจ โดยเปรียบเทียบกับเกณฑ์เพื่อให้ได้ผลอย่างไรอย่างหนึ่ง

2. ข้อเสนอแนะกรณีเทศบาลในของครูโรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร ซึ่งมีข้อเสนอแนะกรณีเทศบาลในของครูโรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบ มีดังนี้

2.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตร ผลการศึกษาพบว่าครูโรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบต้องการให้นำหลักสูตร IS มาใช้ในการจัดการเรียนการสอนมากที่สุด เนื่องจากเป็นหลักสูตรที่ช่วยส่งเสริมให้เด็กได้ลงมือศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง สร้างองค์ความรู้ใหม่ได้ด้วยตนเอง

2.2 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ผลการศึกษาพบว่าครูโรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบมีความต้องการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐาน PBL (Problem Based Learning) มากที่สุด เนื่องจากรูปแบบกิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐานนั้น จะช่วยฝึกทักษะการคิดแก้ปัญหาอย่างมีเหตุผลและเป็นระบบให้แก่แก่นักเรียน เน้นกระบวนการคิดแก้ปัญหา ความคิดสร้างสรรค์ ใช้วิจารณญาณ การสืบค้นและกระบวนการกลุ่ม

2.3 ด้านสื่อการเรียนการสอน ผลการศึกษาพบว่าครูโรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบมีความต้องการใช้ ICT ในการเรียนการสอนมากที่สุด เนื่องจากการใช้ ICT เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เป็นการเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้ให้แก่แก่นักเรียน

2.4 ด้านการจัดและประเมินผล ผลการศึกษาพบว่าครูโรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบ มีความต้องการทำการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนจากสภาพจริง โดยใช้แฟ้มสะสมผลงาน (Portfolios) มากที่สุด เนื่องจากการวัดผลที่ครบถ้วนตามจุดประสงค์ และผลการประเมินตรงกับความเป็นจริงตามพฤติกรรมที่แสดงออกของผู้เรียนผ่านผลงานของตนเอง

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. การศึกษาความต้องการด้านแนวทางการพัฒนางานนิเทศใน โรงเรียนเพื่อให้ได้ทราบความต้องการ และรูปแบบแนวทางการพัฒนางานนิเทศที่สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง และเกิดประโยชน์สูงสุดในการดำเนินงานนิเทศในโรงเรียน

2. ควรมีการศึกษาปัญหาการนิเทศภายในของครูโรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบ สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร

บรรณานุกรม

- กรองทอง จิระเชษฐกุล. (2550). คู่มือการนิเทศภายในโรงเรียน. กรุงเทพฯ: ชารอักษร.
- บุษบา หาญชล. (2551). การศึกษาความต้องการการนิเทศภายในที่พึงประสงค์ของครูอิสลามวิทยาลัยแห่งประเทศไทย.
วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา.
- ปรีชาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2543). การนิเทศการสอน. กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.
- พวงเพชร ตีระคุณบุรณะ. (2556). ความต้องการนิเทศการสอนของครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาและวัฒนธรรมไทย
ในโรงเรียนนานาชาติ สำนักงานพื้นที่การศึกษาเขต 1 กรุงเทพมหานคร. สารนิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการสอนภาษาไทย ในฐานะภาษาต่างประเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- รังสรรค์ คุ่มตระกูล. (2551). ความต้องการการนิเทศภายในของครูผู้สอนอำเภอแก่งหางแมว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาจันทบุรี เขต 1. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- โรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบ. (2558). แผนปฏิบัติการปีการศึกษา 2558. กรุงเทพฯ: ฝ่ายบริหาร.
- ลัดดา เจียมอุไร. (2547). ความต้องการการนิเทศภายในของครูเกี่ยวกับการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญใน
โรงเรียนเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร 1873 กลุ่มที่ 1 บางกอกน้อย. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์
มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สหชาติ เหล็กชახ. (2522, กรกฎาคม-กันยายน). บทความ การออกแบบการวัดและประเมินผลการเรียนรู้, 12(3),
72-75.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2553). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
(ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.

บทความ

การศึกษาความต้องการการนิเทศภายในของครูโรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบ

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร

A Study of Phratumnuk Suankularb School Teacher's Supervisory Performance Needs

in Bangkok Primary Educational Service Area Office

ผู้วิจัย สุภาร์ตน์ สิทธีรัตนพงศ์

Author Suparat Sittirattanapong

อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิเชียร อินทรสมพันธ์

Major Advisor Assistance Professor Dr. Wichian Intarasompun

บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาบริหารการศึกษา

ปีการศึกษา 2559

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา